

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Μακροοικονομικά Μεγέθη & Πολιτικές στην Ε.Ε. (Οικονομική II)

Ενότητα: Διάλεξη Έβδομη

Κορρές Γεώργιος

Τμήμα Γεωγραφίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο **«Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου»** έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

1. Σκοποί ενότητας	4
2. Περιεχόμενα ενότητας	4
2.1 Διάλεξη Έβδομη	4
2.1.1 Μεγέθη σε τρέχουσες και σε σταθερές τιμές	4
2.1.2 Συνάρτηση Κατανάλωσης:	5
2.1.3 Συνάρτηση Αποταμίευσης:	6

1. Σκοποί ενότητας

2. Περιεχόμενα ενότητας

2.1 Διάλεξη Έβδομη

2.1.1 Μεγέθη σε τρέχουσες και σε σταθερές τιμές

Τα διάφορα οικονομικά μεγέθη, όπως για παράδειγμα το εισόδημα, οι επενδύσεις κλπ. εκφράζονται συνήθως σε τιμές της τρέχουσας περιόδου που έχουν υπολογισθεί και καλούνται ως «τρέχουσες τιμές»/ Το μειονέκτημα όμως που υπάρχει είναι ότι οι τιμές αυτές δεν μπορούν να συγκριθούν μεταξύ τους από έτος σε έτος, γιατί υπάρχει και περικλείουν το ποσοστό του πληθωρισμού, δηλαδή την μεταβολή των τιμών. Εάν αφαιρεθεί το ποσοστό του πληθωρισμού, δηλαδή η μεταβολή στις τιμές από τα διάφορα οικονομικά μεγέθη, τότε οι τιμές θεωρούνται ως «σταθερές τιμές» και είναι συγκρίσιμες μεταξύ των διαφόρων ετών. Για να μπορέσουν οι «τρέχουσες τιμές» να γίνουν «σταθερές τιμές», λαμβάνεται ένα έτος ως βάση και τα διάφορα μεγέθη εκφράζονται σε τιμές του έτους αυτού με την βοήθεια των «αριθμοδεικτών» (index numbers) ή των «δεικτών τιμών». Για την μετατροπή των μεγεθών από «τρέχουσες τιμές» σε «σταθερές τιμές» χρησιμοποιούμε τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{Αξία μεγέθους σε σταθερές τιμές} = \frac{\text{Αξία μεγέθους σε τρέχουσες τιμές}}{\text{Δείκτης τιμών}}$$

Παράδειγμα:

Το ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) υπολογίζεται για τα έτη 2004 και 2005 στα αντίστοιχα μεγέθη 108 δις. νομισματικές μονάδες και 125 δις. νομισματικές μονάδες. Οι δείκτες τιμών για τα έτη 2004 και 2005 ήταν αντίστοιχα 90 και 100. Ζητείται να βρεθούν οι τιμές του ΑΕΠ σε σταθερές τιμές για τα έτη 2004 και 2005.

Απάντηση:

Η τιμή του ΑΕΠ σε σταθερές τιμές για το έτος 2004 και 2005 είναι αντίστοιχα:

$$\text{(α). } \frac{108}{90} \cdot 100 = 120 \text{ δις. νομισματικές μονάδες για το έτος 2004 και}$$

$$\text{(β). } \frac{125}{100} \cdot 100 = 125 \text{ δις. νομισματικές μονάδες για το έτος 2005.}$$

Υπάρχουν και άλλοι δείκτες, όπως π.χ. του δείκτης Laspeyres:

$$\text{Δείκτης Laspeyres: } = \frac{\sum_{i=1}^n p_1^{(i)} \cdot q_1^{(i)}}{\sum_{i=1}^n p_0^{(i)} \cdot q_0^{(i)}} \cdot 100$$

$q_0^{(i)}$ = η ποσότητα του αγαθού (i) κατά την χρονική περίοδο βάσης (0).

$p_1^{(i)}$ = η τιμή του αγαθού (i) κατά την χρονική περίοδο (1).

$q_1^{(i)}$ = η τιμή του αγαθού (i) κατά την χρονική περίοδο (1).

$p_0^{(i)}$ = η ποσότητα του αγαθού (i) κατά την χρονική περίοδο βάσης (0).

n = ο αριθμός των αγαθών.

2.1.2 Συνάρτηση Κατανάλωσης:

Σύμφωνα με τον Keynes, η «ενεργός ζήτηση», δηλαδή την πραγματική συνολική ζήτηση για μια κλειστή οικονομία, είναι εκείνη που προσδιορίζει το επίπεδο της παραγωγής. Η κατανάλωση περιλαμβάνει την αξία των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που βρίσκονται στην διάθεση μιας οικονομίας. Η κατανάλωση διακρίνεται στην ιδιωτική κατανάλωση και στην δημόσια κατανάλωση.

Οι σημαντικότεροι προσδιοριστικοί παράγοντες της κατανάλωσης είναι:

- Το συνολικό εισόδημα
- Η κατανομή του εισοδήματος
- Ο πλούτος που κατέχουν οι καταναλωτές
- Οι συνήθειες των καταναλωτών, κ.α.

Η συνάρτηση κατανάλωσης (consumption function) μας παρουσιάζει την σχέση μεταξύ κατανάλωσης (Consumption) και διαθέσιμου εισοδήματος (Disposible Income)

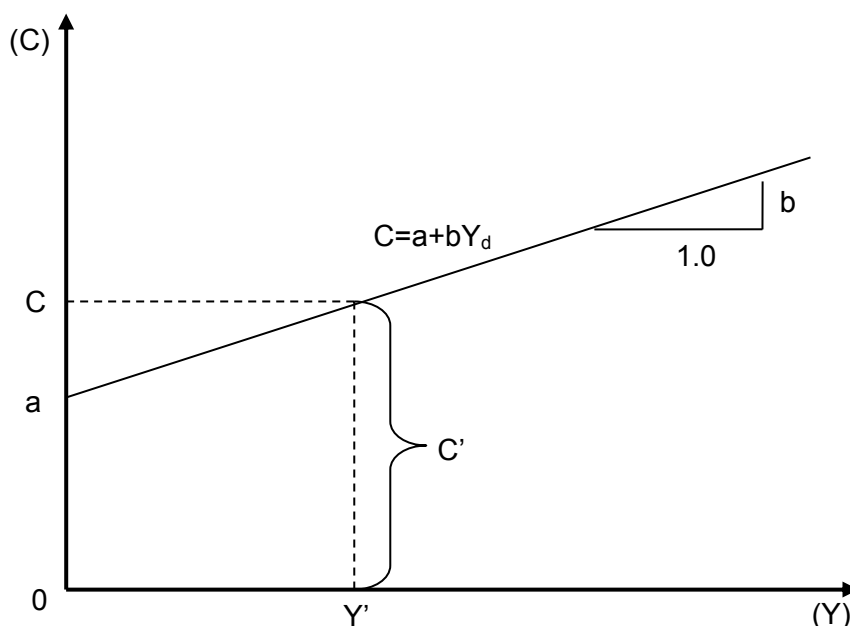
$$C = c(Y)$$

Η συνάρτηση κατανάλωσης (consumption function) συνήθως παρουσιάζεται ως μια συνάρτηση γραμμικής της ακόλουθης μορφής (linear consumption function):

$$C = a + b Y_d \quad \text{όπου: } a > 0, \quad 0 < b < 1.$$

Η παράμετρος a παρουσιάζει το ανεξάρτητο - σταθερό ποσοστό κατανάλωσης σε οποιαδήποτε επίπεδο εισοδήματος. Η παράμετρος b ονομάζεται «οριακή ροπή για κατανάλωση» (MPC - marginal propensity to consume) και μας δείχνει την πρώτη παράγωγο της συνάρτησης κατανάλωσης, δηλαδή: $b = \frac{dC}{dY}$, δηλαδή η οριακή ροπή για κατανάλωση μας παρουσιάζει τη μεταβολή στη κατανάλωση που προκαλείται

από μια μεταβολή στο διαθέσιμο εισόδημα. Επειδή τα νοικοκυριά χρησιμοποιούν το εισόδημα τους για να καταναλώνουν είτε για να αποταμιεύουν, η οριακή ροπή αποταμίευσης ισούται: $MPS = 1 - MPC$. Ενώ η «μέση ροπή για κατανάλωση» (APC - average propensity to consume) μας παρουσιάζει την σχέση: $\frac{C}{Y}$. Η γραφική παράσταση της συνάρτησης κατανάλωσης δίνεται από το ακόλουθο σχήμα:

Για να βρούμε την τιμή του πολλαπλασιαστή για το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα των αυτόνομων μεταβολών στη δαπάνη, διαιρούμε τη μεταβολή στο εισόδημα με την ανεξάρτητη μεταβολή της δαπάνης. Δηλαδή: $f_{exp.} \frac{\Delta Y}{\Delta I} = \frac{1}{1-b}$, η τιμή του πολλαπλασιαστή εξαρτάται από την οριακή ροπή προς κατανάλωση.

2.1.3 Συνάρτηση Αποταμίευσης:

Σε μια οικονομία κλειστή, όπου δεν υπάρχει δημόσιος τομέας, το διαθέσιμο εισόδημα των ατόμων είτε καταναλίσκεται είτε αποταμιεύεται. Δηλαδή ισχύει

Εισόδημα ή Προϊόν = Δαπάνη

δηλαδή, $Y = C + S$

όπου Y = εισόδημα, C = κατανάλωση και S = αποταμίευση.

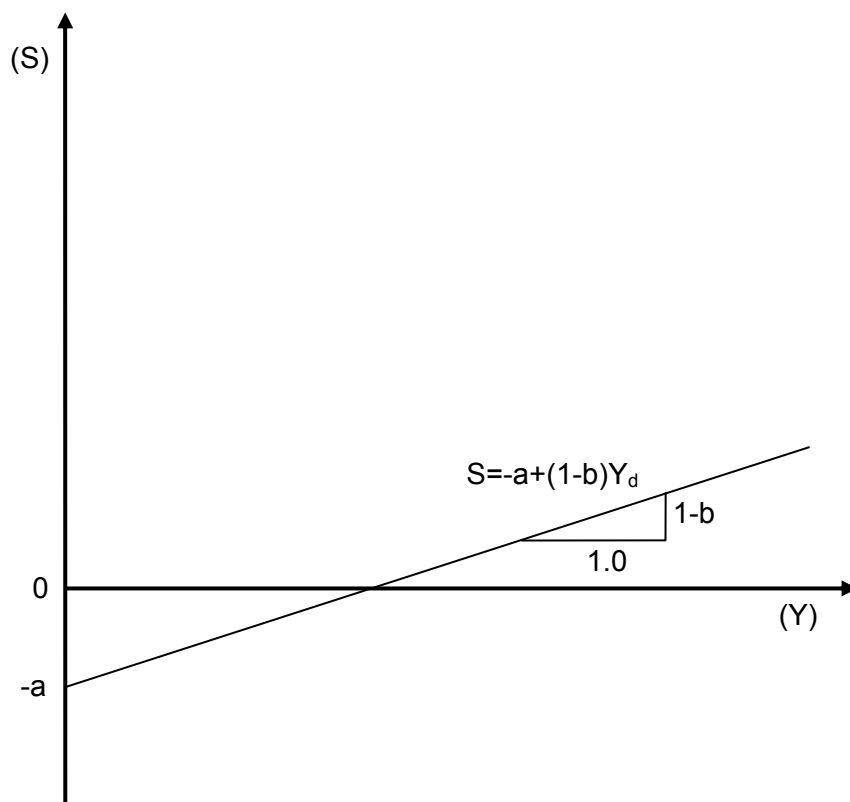
Η συνάρτηση αποταμίευσης (saving function) συνήθως παρουσιάζεται ως μια συνάρτηση της ακόλουθης μορφής:

$$S = -a + (1 - b) Y_d$$

όπου $(1 - b)$ παρουσιάζει την «οριακή ροπή για αποταμίευση» (MPS - marginal propensity to save).

Επίσης το ποσοστό που αποταμιεύεται ονομάζεται «μέση ροπή για αποταμίευση» (APS - average propensity to save) και ισούται με: $\frac{S}{Y}$.

Η γραφική παράσταση της συνάρτησης αποταμίευσης δίνεται από το ακόλουθο σχήμα:

Η «οριακή ροπή κατανάλωσης» και η «οριακή ροπή αποταμίευσης» ισούται με την μονάδα, δηλαδή:

$$APC + APS = 1,$$

$$\text{δηλαδή: } \frac{C}{Y} + \frac{S}{Y} = 1,$$

$$\text{ή } C + S = Y$$

$$\text{δηλαδή: } \underline{\text{Δαπάνη}} = \underline{\text{Εισόδημα}}$$